

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Кафедра медсестринства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-методичної роботи
Л.Т.Фалько
2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕДСЕСТРИНСТВО В СІМЕЙНІЙ МЕДИЦИНІ

Ступінь вищої освіти «бакалавр»

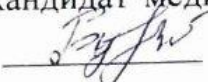
Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Спеціалізація: медсестринство

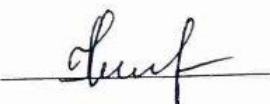
2019-2020 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Медсестринство в сімейній медицині» для студентів ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 223 «Медсестринство»

Розробник: Бугрім Тетяна Володимирівна, кандидат медичних наук доцент кафедри медсестринства (Бугрім Т.В.)

Робоча програма затвердження на засіданні кафедри медсестринства

Протокол від “28” 08 2019 року № 1

Завідувач кафедри медсестринства (Габрель Р.Т.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна	
	Спеціальність (професійне спрямування): 223 «Медсестринство»	Рік підготовки:	
		3-й	
	223 «Медсестринство»	Семестр	
Загальна кількість годин - 90		6-й	
	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5		14 год.	
		Практичні	
		28 год.	
		Лабораторні	
		- год.	
		Самостійна робота	
	48 год.		
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 90 год.: 36 год. – аудиторні заняття, 54 год. – самостійна робота (40 % до 60 %).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Озброїти студентів знаннями та навиками проведення обстеження пацієнтів різного віку, виявлення скарг пацієнтів, здійснення догляду та опіки над ними, проведення диспансерного спостереження, реабілітаційних заходів, профілактичної та протиепідемічної роботи на дільниці.

Завдання навчальної дисципліни: сформувати знання з: загальних принципів організації роботи медичної сестри на дільниці; нормативних документів, які регламентують роботу відділення (амбулаторії) сімейної медицини; етіологію, чинники ризику, класифікацію, клінічні ознаки, стандарти лабораторних та інструментальних досліджень, принципи лікування нозологічних форм, які найчастіше трапляються в загальній практиці в межах фельдшерської компетенції; вікових аспектів захворювань; ознак критичних станів та методик надання невідкладної медичної допомоги; основ медичної етики та деонтології; основ асептики та антисептики; фармакологічну дію найпоширеніших медичних препаратів, методику введення та можливі ускладнення; основних принципів диспансеризації, реабілітації та профілактики найпоширеніших у практиці сімейної медицини захворювань. Навчити проводити клінічне обстеження пацієнта при найпоширеніших захворюваннях; встановлювати діагноз; надавати невідкладну медичну допомогу в разі критичних станів; володіти прийомами реанімації; проводити профілактичну та протиепідемічну роботу на дільниці; брати активну участь у проведенні диспансеризації та реабілітаційних заходів при найпоширеніших захворюваннях; пропагувати медичні та санітарно-гігієнічні знання серед населення дільниці; вести передбачену медичну документацію.

У результаті вивчення курсу здобувач освіти оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;

- навички міжособистісної взаємодії;

- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність працювати в команді;
- здатність діяти на основі етичних міркувань.

II. Фахові:

–Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній медсестринській практиці.

–Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка, діагноз) обмежень, можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

–Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмін), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.

–Профілактична діяльність медичної сестри направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.

–Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Впровадження сімейної медицини в Україні.

Тема 1. Вступ. Впровадження сімейної медицини в Україні.

Концепція сімейної медицини. Основні принципи функціонування сімейної медицини. Реформування первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) за принципами сімейної медицини. Система підготовки кадрів для первинної ланки охорони здоров'я в Україні. Основні напрями діяльності сімейних медиків: профілактична робота, діагностично-лікувальна, протиепідемічна, санітарно-освітня та соціально-психологічна. Основні проблеми сімейної медицини на сучасному етапі.

Чинні нормативні документи МОЗ України щодо концепції сімейної медицини. Положення про амбулаторію (відділення) сімейних лікарів. Функціональні обов'язки медичної сестри на робочому місці. Організація роботи на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем. Консультації, орієнтовані на пацієнта, участь медичної сестри в їх проведенні. Медична документація.

Денний стаціонар, організація роботи та його профілі. Ведення домашніх стаціонарів, форми та профілі. Види відвідувань удома. Сумка сімейного лікаря для відвідувань удома. Комунікація між фельдшером, пацієнтом та членами родини. Медична етика та деонтологія в роботі медичної сестри. Моральна та правова відповідальність медичної сестри. Види професійних порушень, їх вплив на пацієнта. Посадові злочини

медичної сестри та запобігання їм. Соціально-психологічна допомога населенню дільниці, участь медичної сестри в її проведенні.

Тема 2. Загальні принципи організації роботи медичної сестри на дільниці.

Санітарно-освітня робота медичної сестри. Гігієнічне виховання дітей і підлітків. Статеве виховання підлітків, підготовка їх до статевого життя. Профілактика ВІЛ-інфекції, СНІДу. Актуальність проблем профілактики паління, наркоманії, токсикоманії та алкоголізму серед населення. Медико-соціальні аспекти планування сім'ї. Роль сім'ї в соціально-економічному розвитку суспільства, поліпшенні демографічних процесів у країні. Проблеми зміцнення сім'ї, санологія. Сім'я та здоров'я. Роль сімейних медиків у формуванні здоров'я сім'ї та її членів.

Основні напрями діяльності сімейних медиків: профілактична робота, діагностично-лікувальна. Протиепідемічна, санітарно-освітня та соціально-психологічна.

Кредит 2. Профілактична робота на дільниці сімейної медицини

Тема 3. Профілактична робота на дільниці сімейної медицини

Первинна та вторинна профілактика. Диспансеризація — основа профілактики. Участь медичної сестри в проведенні диспансеризації населення дільниці. Роль загальної диспансеризації в ранньому виявленні онкопатології та туберкульозу. Участь медичної сестри у формуванні здорового способу життя, профілактиці захворювань.

Основні проблеми сімейної медицини на сучасному етапі.

Роль медичної сестри в проведенні профілактичної роботи на дільниці сімейної медицини.

Тема 4. Роль медичної сестри в охороні дитинства.

Організація допологового патронажу вагітних на дільниці сімейної медицини. Первинний патронаж новонародженого, патронажні візити до немовлят. Пропаганда грудного вигодовування. Організація спостереження за дітьми з груп ризику. Роль медичної сестри в профілактиці рахіту, гіпотрофії в дітей раннього віку.

Відповідальність сімейних медиків за здоров'я немовлят, дітей раннього віку. Проведення патронажних візитів до новонароджених, немовлят. Оцінювання стану здоров'я. Рекомендації щодо гігієнічного виховання, вигодовування немовлят. Пропаганда грудного вигодовування. Складання меню залежно від виду вигодовування, віку. Організація профілактичних щеплень. Групи ризику дітей, у яких можуть виникнути післявакцинальні реакції та ускладнення.

Участь медичної сестри в профілактиці рахіту, гіпотрофій у дітей раннього віку. Антенатальна та постнатальна, неспецифічна і специфічна профілактика рахіту.

Тема 5. Протиепідемічна робота, участь медичної сестри в її проведенні

Роль медичної сестри в профілактиці інфекційних захворювань у дітей. Календар профілактичних щеплень в Україні. Післявакцинальні реакції та ускладнення. Загальні принципи протиепідемічної роботи, роль медичної сестри в її проведенні. Основні клінічні симптоми і синдроми інфекційних захворювань у практиці сімейної медицини.

Лихоманка: визначення, причини, класифікація. Інфекційні захворювання - основна причина лихоманки. Вікові аспекти проблем пацієнта при лихоманці. Лихоманка в новонародженого, немовляти. Гіпертермічний синдром, фебрильні судоми, участь медичної сестри в їх запобіганні. Лабораторне та інструментальне дослідження пацієнта, участь медичної сестри в їх проведенні. Невідкладна долікарська медична допомога на догоспітальному етапі при гіпертермічному синдромі, фебрильних судамах.

Біль у горлі. Основні причини: ангіна, хронічний тонзиліт, гострий і хронічний фарингіт, дитячі інфекції (дифтерія, скарлатина). Обстеження пацієнта на догоспітальному етапі, спостереження, участь медичної сестри в їх проведенні. Схема повідомлення та протиепідемічні заходи при дифтерії, скарлатині. Особливості роботи з контактними. Правила виписування пацієнта в колектив. Роль імунопрофілактики дифтерії на дільниці.

Висипка. Основні причини: дитячі екзантематозні інфекції, кір, скарлатина, вітряна віспа, краснуха. Епідеміологія. Клінічна картина. Основні протиепідемічні заходи в колективі. Особливості догляду за пацієнтом у домашніх умовах. Правила виписування пацієнта в колектив.

Шлунково-кишкові розлади. Основні причини: дизентерія, сальмонельоз. Особливо небезпечні інфекції: холера. Клінічна картина. Протиепідемічні заходи в осередку інфекції. Схема повідомлення. Особливості обстеження контактних. Функціональні обов'язки медичної сестри в осередку особливо небезпечної інфекції. Чинні накази МОЗ України.

Вірусні гепатити: визначення, основні причини вірусних гепатитів А і В. Епідеміологія. Клінічна картина. Диспансерне спостереження за реконвалесцентами. Протиепідемічні заходи в осередку інфекції. Спостереження за контактними. Роль медичної сестри в ранній діагностиці, профілактиці вірусних гепатитів на дільниці.

Тема 5. Діагностично-лікувальна робота на дільниці, участь медичної сестри в її проведенні.

Синдром бронхіальної обструкції: бронхіальна астма. Клінічна картина нападу бронхіальної астми, невідкладна допомога. Больовий синдром у лівій половині грудної клітки: причини. Ішемічна хвороба серця: клінічна картина стенокардії, інфаркту міокарда, діагностика, невідкладна допомога в разі виникнення нападу стенокардії та інфаркту міокарда. Роль медичної сестри в профілактиці ІХС. Синдром порушення серцевого ритму: класифікація аритмії, клінічні ознаки миготливої аритмії, екстрасистолії, пароксизмальної

тахікардії, блокад. Діагностика та надання невідкладної допомоги. Синдром недостатності кровообігу: гострої судинної, гострої серцевої, хронічної недостатності кровообігу. Участь медичної сестри в наданні невідкладної допомоги та профілактиці ХНК.

Тема 6. Гострі хірургічні захворювання органів травлення в практиці сімейної медицини

Гострі хірургічні захворювання органів травлення в практиці сімейної медицини. Синдром гострого живота: гострий апендицит, гострий холецистит, гострий панкреатит. Синдром непрохідності кишок. Синдром шлунково-кишкових кровотеч, роль медичної сестри в їх профілактиці.

Обстеження пацієнта із синдромом гострого живота: перфорація виразки шлунку або дванадцятипалої кишки, гострий холецистит, гострий панкреатит, гостра кишкова непрохідність, гострий апендицит. Підготовка пацієнта і взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. Опрацювання методики надання невідкладної медичної допомоги при гострому животі. Роль медичної сестри в профілактиці жовчнокам'яної хвороби, хронічного панкреатиту, виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки. Синдром шлунково-кишкових кровотеч: найчастіші причини, інструментально-лабораторна діагностика. Роль медичної сестри в профілактиці шлунково-кишкових кровотеч.

Кредит 3. Проблеми надання довготривалої та невідкладної медичної допомоги населенню.

Тема 7. Проблеми надання довготривалої медичної допомоги населенню.

Хронічні захворювання. Актуальність проблеми "хронізації" патології у підлітків і пацієнтів молодого віку. Роль санології та валеології в профілактиці захворювань, формуванні здорового способу життя серед населення. Особливості спостереження за пацієнтами різного віку з артеріальною гіпертензією в амбулаторних умовах. Робота на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем і в денному стаціонарі.

Проведення суб'єктивного та об'єктивного обстеження пацієнта з конкретним захворюванням. Встановлення діагнозу. Оформлення пацієнтові направлень на діагностичні дослідження. Підготовка пацієнта і взяття крові з вени для лабораторних досліджень (біохімічних, імунологічних тощо). Підготовка пацієнта до рентгенологічних, ультразвукових досліджень. Проведення запису ЕКГ. Допомога сімейному лікарю в організації та веденні домашнього стаціонару в разі гіпертонічної хвороби. Виконання діагностичних і лікувальних призначень сімейного лікаря. Контроль за станом пацієнта в процесі лікування. Проведення моніторингу ЕКГ і артеріального тиску. Догляд за пацієнтом у домашніх умовах.

Участь медичної сестри в проведенні диспансерного спостереження за пацієнтом з конкретним захворюванням. Рекомендації щодо режиму,

лікувальної дієти, раціонального працевлаштування, немедикаментозного лікування гіпертонічної хвороби.

Тема 8. Гіпертензивний синдром.

Гіпертензивний синдром. Актуальність проблеми. Завдання сімейних медиків щодо раннього виявлення артеріальної гіпертензії. Чинники ризику. Класифікація. Граничні показники артеріального тиску. Симптоматичні артеріальні гіпертензії. Гіпертонічна хвороба. Вікові аспекти. Артеріальна гіпертензія в підлітків, вагітних, геріатричних пацієнтів. Методи активного виявлення артеріальної гіпертензії. Ускладнення артеріальної гіпертензії (кризи, інфаркт міокарда, інсульт, недостатність кровообігу). Неускладнені та ускладнені кризи, стандарт надання допомоги. Участь медичної сестри в профілактиці артеріальних гіпертензій. Етапи реабілітації, участь медичної сестри в її проведенні. Диспансерне спостереження. Періодичність спостереження за пацієнтом на дільниці. Особливості догляду в домашніх умовах.

Тема 9. Суглобовий синдром у практиці сімейної медицини

Суглобовий синдром. Визначення. Найчастіші причини: ревматоїдний артрит, ревматична хвороба, деформівний остеоартроз, захворювання крові (гемофілія). Етіологія захворювань суглобів. Методи обстеження пацієнта, участь медичної сестри в їх проведенні.

Ревматоїдний артрит. Чинники ризику. Особливості перебігу в пацієнтів різного віку. Ювенільний ревматоїдний артрит у дітей. Сучасні аспекти лікування. Санаторно-курортне лікування. Етапи реабілітації. Диспансерне спостереження. Участь медичної сестри в профілактиці.

Ревматична хвороба. Причини виникнення. Чинники ризику. Класифікація. Клінічні синдроми. Вікові аспекти. Перелік додаткових методів обстеження. Комплексний підхід до терапії. Диспансерний нагляд. Показання до консультації ревматолога, госпіталізації. Первинна та вторинна профілактика, участь медичної сестри в її проведенні. Прогноз захворювання.

Деформівний остеоартроз. Чинники ризику. Вікові аспекти. Методи обстеження пацієнта. Реабілітаційні заходи. Участь медичної сестри в диспансеризації та профілактиці. Проведення обстеження пацієнта із суглобовим синдромом. Підготовка пацієнта і взяття крові з вени для біохімічного, імунологічного досліджень. Проведення запису ЕКГ. Встановлення діагнозу. Участь медичної сестри в медикаментозному лікуванні пацієнта. Складання комплексу ЛФК, участь медичної сестри в його проведенні. Навчання членів родини навичкам догляду за пацієнтом у домашніх умовах, контролю за станом його здоров'я.

Диспансеризація, участь медичної сестри в її проведенні. Реабілітація на амбулаторному етапі спостереження. Значення санаторно-курортного лікування. Роль медичної сестри в первинній і вторинній профілактиці захворювань опорно-рухової системи.

Тема 10. Синдром гіпер- і гіпоглікемії., гіпер- і гіпотиреозу в практиці сімейної медицини

Найчастіша ендокринна патологія в практиці сімейної медицини. Актуальність проблеми. Структура захворюваності ендокринної системи на сучасному етапі. Синдром гіперглікемії: основні причини. Класифікація захворювань, які супроводжуються гіперглікемією. Синдром гіпоглікемії: основні причини. Клінічна картина.

Інсулінозалежний цукровий діабет (ІЗЦД, або I тип), інсулінонезалежний цукровий діабет (ІНЗЦД, або II тип). Методи активного виявлення. Вікові аспекти. Методи обстеження пацієнта, участь медичної сестри в їх проведенні. Гострі та хронічні ускладнення цукрового діабету. Невідкладна медична допомога при комі (гіперглікемічній, гіпоглікемічній). Етапи реабілітації при цукровому діабеті. Участь медичної сестри в диспансерному спостереженні за пацієнтом. Соціальна адаптація пацієнта з цукровим діабетом. Профілактика, участь медичної сестри в її проведенні.

Тема 11. Синдром зоба

Синдром зоба, гіпер- і гіпотиреозу. Основні причини виникнення. Класифікація нозологій, які супроводжуються гіпер- і гіпотиреозом. Дифузний тиреотоксичний зоб. Ендемічний зоб. Йододефіцитний стан. Методи активного виявлення. Реабілітація. Диспансеризація. Роль медичної сестри в проведенні йодної профілактики ендемічного зобу.

Робота на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем і в денному стаціонарі. Обстеження пацієнта з синдромом зобу. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнта. Підготовка пацієнта до лабораторних та інструментальних досліджень. Виконання діагностичних призначень сімейного лікаря. Виконання призначень лікаря щодо медикаментозного лікування.

Робота на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем і в денному стаціонарі. Обстеження пацієнта із захворюваннями щитоподібної залози. Синдром зоба, гіпер- і гіпотиреозу: причини, епідеміологія. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнтів. Підготовка пацієнтів до лабораторних та інструментальних досліджень (УЗД, пункція щитоподібної залози). Виконання діагностичних призначень сімейного лікаря: визначення рівня тиреоїдних гормонів у крові.

Дієтичне та медикаментозне лікування пацієнта, участь медичної сестри. Профілактика захворювань щитоподібної залози. Диспансеризація.

Профілактика нестачі йоду серед населення.

4. Структура навчальної дисципліни

№п/п	Теми	Кількість годин
------	------	-----------------

		Загальний обсяг	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кредит 1. Впровадження сімейної медицини в Україні.					
1	Вступ. Впровадження сімейної медицини в Україні.	16	4	-	12
2	Загальні принципи організації роботи медичної сестри на дільниці.	14	4	-	10
	Разом:	30	8	-	22
Кредит 2. Профілактична робота на дільниці сімейної медицини					
3	Профілактична робота на дільниці сімейної медицини	6	2	-	4
4	Роль медичної сестри в охороні дитинства.	4	-	-	4
5	Протиепідемічна робота, участь медичної сестри в її проведенні	6	-	4	2
6	Діагностично-лікувальна робота на дільниці, участь медичної сестри в її проведенні.	8	-	6	2
7	Гострі хірургічні захворювання органів травлення в практиці сімейної медицини	6	-	4	2
	Разом:	30	2	14	14
Кредит 3. Проблеми надання довготривалої та невідкладної медичної допомоги населенню.					
8	Проблеми надання довготривалої медичної допомоги населенню.	4	2	-	2
9	Гіпертензивний синдром. Суглобовий синдром у практиці сімейної медицини	10	-	6	4
10	Синдром гіпер-і гіпоглікемії.	8	2	4	2
11	Синдром зоба, гіпер- і гіпотиреозу в практиці сімейної медицини	8	-	4	4
	Разом:	30	4	14	12
	Усього	90	14	28	48

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит II. Профілактична робота на дільниці сімейної медицини		
1.	<p>Протиепідемічна робота, участь медичної сестри в її проведенні.</p> <p><i>Роль медичної сестри в профілактиці інфекційних захворювань у дітей. Календар профілактичних щеплень в Україні. Післявакцинальні реакції та ускладнення.</i></p> <p><i>Загальні принципи протиепідемічної роботи, роль медичної сестри в її проведенні. Основні клінічні симптоми і синдроми інфекційних захворювань у практиці сімейної медицини.</i></p> <p><i>Лихоманка. Біль у горлі. Висипка. Шлунково-кишкові розлади. Вірусні гепатити.</i></p>	4
2.	<p>Діагностично-лікувальна робота на дільниці, участь медичної сестри в її проведенні.</p> <p><i>Синдром бронхіальної обструкції: бронхіальна астма. Клінічна картина нападу бронхіальної астми, невідкладна допомога.</i></p> <p><i>Больовий синдром у лівій половині грудної клітки: причини.</i></p> <p><i>Ішемічна хвороба серця: клінічна картина стенокардії, інфаркту міокарда, діагностика, невідкладна допомога в разі виникнення нападу стенокардії та інфаркту міокарда.</i></p> <p><i>Роль медичної сестри в профілактиці ІХС.</i></p> <p><i>Синдром порушення серцевого ритму. Діагностика та надання невідкладної допомоги.</i></p> <p><i>Синдром недостатності кровообігу: гострої судинної, гострої серцевої, хронічної недостатності кровообігу. Участь медичної сестри в наданні невідкладної допомоги та профілактиці ХНК.</i></p>	6
3.	<p>Гострі хірургічні захворювання органів травлення в практиці сімейної медицини.</p> <p><i>Синдром гострого живота: гострий апендицит, гострий холецистит, гострий панкреатит. Синдром непрохідності кишок. Синдром шлунково-кишкових кровотеч, роль медичної сестри в їх профілактиці.</i></p> <p><i>Обстеження пацієнта із синдромом гострого живота: перфорація виразки шлунку або дванадцятипалої кишки, гострий холецистит, гострий панкреатит, гостра кишкова непрохідність, гострий апендицит. Підготовка пацієнта і взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.</i></p> <p><i>Опрацювання методики надання невідкладної медичної</i></p>	4

	<p>допомоги при гострому животі. Роль медичної сестри в профілактиці жовчнокам'яної хвороби, хронічного панкреатиту, виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки.</p> <p>Синдром шлунково-кишкових кровотеч: найчастіші причини, інструментально-лабораторна діагностика. Роль медичної сестри в профілактиці шлунково-кишкових кровотеч.</p>	
Кредит III. Проблеми надання довготривалої та невідкладної медичної допомоги населенню		
4.	<p>Гіпертензивний синдром. Суглобовий синдром у практиці сімейної медицини.</p> <p>Ускладнення артеріальної гіпертензії (кризи, інфаркт міокарда, інсульт, недостатність кровообігу). Неускладнені та ускладнені кризи, стандарт надання допомоги.</p> <p>Участь медичної сестри в профілактиці артеріальних гіпертензій. Етапи реабілітації, участь медичної сестри в її проведенні. Диспансерне спостереження. Періодичність спостереження за пацієнтом на дільниці. Особливості догляду в домашніх умовах.</p>	6
5.	<p>Синдром гіпер-і гіпоглікемії.</p> <p>Синдром гіпоглікемії: основні причини. Клінічна картина. Інсулінозалежний цукровий діабет (ІЗЦД, або I тип), інсулінонезалежний цукровий діабет (ІНЗЦД, або II тип). Методи активного виявлення. Вікові аспекти. Методи обстеження пацієнта, участь медичної сестри в їх проведенні. Гострі та хронічні ускладнення цукрового діабету. Невідкладна медична допомога при комі (гіперглікемічній, гіпоглікемічній).</p> <p>Етапи реабілітації при цукровому діабеті. Участь медичної сестри в диспансерному спостереженні за пацієнтом. Соціальна адаптація пацієнта з цукровим діабетом. Профілактика, участь медичної сестри в її проведенні.</p>	4
6.	<p>Синдром зоба, гіпер- і гіпотиреозу в практиці сімейної медицини.</p> <p><u>Робота на амбулаторному прийомі із сімейним лікарем і в денному стаціонарі.</u></p> <p>Обстеження пацієнта з синдромом зобу. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнта. Підготовка пацієнта до лабораторних та інструментальних досліджень.</p> <p>Виконання діагностичних призначень сімейного лікаря. Виконання призначень лікаря щодо медикаментозного лікування. Робота на амбулаторному прийомі із сімейним</p>	4

	<i>лікарем і в денному стаціонарі. Обстеження пацієнта із захворюваннями щитоподібної залози. Синдром зоба, гіпер- і гіпотиреозу: причини, епідеміологія. Суб'єктивне та об'єктивне обстеження пацієнтів. Підготовка пацієнтів до лабораторних та інструментальних досліджень (УЗД, пункція щитоподібної залози). Виконання діагностичних призначень сімейного лікаря: визначення рівня тиреоїдних гормонів у крові. Дієтичне та медикаментозне лікування пацієнта, участь медичної сестри. Профілактика захворювань щитоподібної залози. Диспансеризація. Профілактика нестачі йоду серед населення.</i>	
Всього		28

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит І. Впровадження сімейної медицини в Україні.		
1	Вступ. Впровадження сімейної медицини в Україні.	12
2	Загальні принципи організації роботи медичної сестри на дільниці.	10
Кредит ІІ. Профілактична робота на дільниці сімейної медицини		
3	Профілактична робота на дільниці сімейної медицини	4
4	Роль медичної сестри в охороні дитинства.	4
5	Протиепідемічна робота, участь медичної сестри в її проведенні	2
6	Діагностично-лікувальна робота на дільниці, участь медичної сестри в її проведенні.	2
7	Гострі хірургічні захворювання органів травлення в практиці сімейної медицини	2
Кредит ІІІ. Проблеми надання довготривалої та невідкладної медичної допомоги населенню		
8	Проблеми надання довготривалої медичної допомоги населенню.	3
9	Гіпертензивний синдром. Суглобовий синдром у практиці сімейної медицини	3
10	Синдром гіпер-і гіпоглікемії.	3
11	Синдром зоба, гіпер- і гіпотиреозу в практиці сімейної медицини	3
Всього		48

7. Методи навчання

Для оцінки й вибору методів навчання використовуються класифікації на основі різних засад :

- за джерелом знань (виокремлюють словесні, наочні й практичні методи, тому що інших джерел, крім слова, образу й досвіду, не існує);
- за відповідним етапом навчання, на кожному з яких розв'язують специфічні завдання (орієнтація на методи підготовки тих, кого навчають, до вивчення матеріалу, що передбачає пробудження інтересу, пізнавальної потреби, актуалізацію базових знань, необхідних умінь і навичок; та методи вивчення нового матеріалу; та методи конкретизації й поглиблення знань, набування практичних умінь і навичок, які сприяють використанню пізнаного; та методи контролю й оцінки результатів навчання);
- за способом керівництва навчальною діяльністю безпосередні або опосередковані (виокремлюють методи пояснення педагога й різноманітні методи організації самостійної роботи студентів);
- за логікою навчального процесу (опора на індуктивні й дедуктивні, аналітичні й синтетичні методи);
- за дидактичними цілями виокремлюють методи організації діяльності тих, кого навчають, методи стимулювання діяльності, наприклад, конкурси, змагання, ігри, заохочення й інші методи перевірки й оцінки.

8. Методи контролю

Відповідно до вимог регламенту навчального процесу для успішного засвоєння знань студентами та об'єктивного їх оцінювання здійснюється:

- **систематичний поточний контроль знань** здійснюється під час лабораторних і практичних занять у формі вибіркового усного опитування та тестових завдань, підготовки доповідей за темою заняття, доповнень до доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань.
- **модульний контроль** організовано у формі стандартизованого опитування за теоретичними питаннями, написання студентами поточних письмових тестових завдань, практичних завдань за змістовними модулями;
- **оцінювання рівня виконання індивідуальної роботи** проводиться на основі перевірки змісту роботи та її захисту у формі доповіді, реферату.
- **індивідуальне завдання** перевіряється на відповідність оформлення згідно з вимогами, а також на повноту, ґрунтовність матеріалу, наявність цікавих фактів та прикладів, висновків.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, які отримують студенти під час аудиторних занять та самостійної роботи впродовж семестру, наведений в таблиці 1.

Під час іспиту застосовується наступна шкала оцінювання:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для іспиту
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Підручники.
2. Методичні розробки проведення практичних занять.
3. Комплекти завдань для комплексних контрольних робіт.
4. Матеріали лекцій та практичних занять для мультимедійних презентацій.
5. Методичні рекомендації щодо організації лекційних, практичних занять, індивідуально-дослідної роботи, самостійної роботи студентів, виконання курсових робіт, дипломних робіт.

14. Рекомендована література

1. *Бондаренко А.Д.* Навчальний посібник з внутрішньої медицини. — К.: Медицина, 2010 р.
2. *Енциклопедія “Сімейна медицина”*: У 5 т. /О.Ю. Барнеш, В. Беш, Р.Г. Голик та ін., за ред. В.Г. Передерія, Є.Х. Заремби. — К.: Здоров'я, 2008. — 736 с.
3. *Казьмин В.Д.* Справочник домашнього врача. — М.: Астрель, 2000.
4. *Мостовий Ю.М.* Сучасні класифікації та стандарти лікування розповсюджених захворювань внутрішніх органів. — Вінниця: Нова книга,

2011.

5. *Організаційні основи сімейної медицини: У 3 кн.* / О.М. Гиріна, П.В. Грішило, Т.Г. Лязькова та ін.; за ред. В.Ф. Москаленка. — К.: Медицина, 2007. — 392 с.

6. *Середюк Н.М., Вакалюк І.П.* Внутрішня медицина: Терапія: Підручник. — К.: Медицина, 2010. — 688 с.

7. *Сімейна медицина: У 3 кн.* — Кн. 1: Організаційні основи сімейної медицини / За ред. В.Ф. Москаленка, О.М. Гиріної. — К.: Медицина, 2007. — 386 с.

15.Інформаційні ресурси

1. Президент України – www.prezident.gov.ua.
2. Верховна Рада України – www.rada.gov.ua.
3. Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua.
4. Міністерство охорони здоров'я України – <http://www.moz.gov.ua>.
5. Міністерство економіки України – www.me.gov.ua.
6. Міністерство фінансів України – www.minfin.gov.ua.
7. Державна податкова адміністрація України – www.sta.gov.ua.
8. Державний комітет статистики України – www.ukrstat.gov.ua.
9. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського – www.nbuv.gov.ua.
10. Організація об'єднаних націй – www.un.org/russian/esa/index.html.